

Fundacja Kontroli Społecznej „Nomos”

ul. Szkolna 49

96-323 Lutkówka

KRS: 0000845839

Lutkówka, dnia 22 sierpnia 2021 r.

Prokuratura Rejonowa w Sokółce

marsz. Józefa Piłsudskiego 7

16-100 Sokółka

ZAWIADOMIENIE O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

W imieniu Fundacji Kontroli Społecznej „Nomos” zawiadamiam o możliwym niedopełnieniu obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, interweniujących w okresie od ok. 15 sierpnia br. do dnia złożenia niniejszego zawiadomienia wobec grupy uchodźców usiłujących przekroczyć granicę Polski w miejscowości Usnarz Górny – na szkodę interesu prywatnego wyżej wymienionych uchodźców – poprzez zaniechanie przyjęcia od nich wniosków o udzielenie pomocy międzynarodowej oraz zaniechanie czynności wymienionych w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. o możliwym popełnieniu czynu z art. 231 par. 1 kk.

Uzasadnienie

Jak wynika z licznych doniesień medialnych, na których Fundacja opiera swoją wiedzę, w okolicach Usnarza Górnego na polsko-białoruskiej granicy mniej więcej od połowy sierpnia koczuje grupa afgańskich uchodźców. W środę, dnia 18 sierpnia 2021 r. w Internecie pojawiło się nagranie wideo, przygotowane przez posła na Sejm RP Macieja Koniecznego, na którym widać, jak członek grupy uchodźców zwraca się do polskich funkcjonariuszy Straży Granicznej o udzielenie pomocy międzynarodowej, co jednak nie spotkało się z żadną reakcją funkcjonariuszy.

Nagranie dołączam do niniejszego zawiadomienia.

Jednocześnie z artykułów prasowych, których wydruki dołączam, wynika, że koczujący od wielu dni w jednym miejscu uchodźcy nie mają zaspokojonych podstawowych potrzeb – nie mają dostępu do żywności, ani leków. Wśród uchodźców są kobiety z małymi dziećmi.

W ocenie Fundacji w sytuacji, gdy uchodźcy bezsprzecznie dotarli do polskiej granicy oraz – jak widać na nagraniu – nawiązali bezpośredni kontakt „twarzą w twarz” z polską Strażą Graniczną oraz zakomunikowali chęć złożenia wniosku o ochronę międzynarodową, powinna zostać uruchomiona procedura uchodźcza z ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wnioskodawcy powinni być otoczeniu opieką władz polskich na czas rozpatrywania wniosku. W szczególności funkcjonariusz Straży Granicznej powinni zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt. 5 udzielić uchodźcom informacji o przysługujących im prawach, a także zapewnić pomoc tłumacza (pkt. 6), zapewnić przeprowadzenie badań lekarskich (pkt. 7), zapewnić osobom niepełnosprawnym,

w podeszłym wieku, samotnie wychowującym dzieci oraz kobietom ciężarnym, których dotyczy wniosek, transport do ośrodka recepcyjnego, oraz w uzasadnionych przypadkach, wyżywienie podczas tego transportu (pkt. 8).

W ocenie Fundacji na tym etapie nie ma znaczenia ewentualna odpowiedzialność strony białoruskiej za ww. uchodźców, gdyż okoliczność ta, a co za tym idzie, także dopuszczalność złożenia wniosku o ochronę międzynarodową w Polsce, podlega badaniu dopiero w toku rozpatrywania tegoż wniosku.

Wielodniowa beczynność polskich funkcjonariuszy Straży Granicznej prowadzi do całkowicie pozaprawnego przetrzymywania uchodźców na niewielkim skrawku ziemi, jest zatem niewątpliwie działaniem na ich szkodę.

W związku z powyższym zdaniem Fundacji konieczne jest zbadanie sprawy przez Prokuraturę pod kątem ewentualnego wyczerpania znamion przestępstwa niedopełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Jednocześnie Fundacja wnosi – w miarę możliwości – o odstąpienie od przesłuchania strony zawiadamiającej, gdyż żaden z przedstawicieli Fundacji nie udał się na miejsce i Fundacja nie posiada informacji innych niż te, które znalazły się w zawiadomieniu. Fundacja uznała bowiem, że w sytuacji uniemożliwienia przez Straż Graniczną dostępu organizacji pozarządowych do uchodźców, obecność przedstawicieli Fundacji na miejscu nie przyczyni się do wyjaśnienia sprawy.

Radosław Botev
Prezes Zarządu

Załączniki

- płyta CD z nagraniem wykonanym przez pośła Macieja Koniecznego z miejsca zdarzenia
- wydruk wybranych artykułów prasowych dotyczących sytuacji w Usnarzu Górnym